

Hlavný kontrolór mesta Trebišov

Správa o výsledku kontroly dodržiavania Všeobecne záväzného nariadenia mesta Trebišov č. 140/2015 a 164/2019 o miestnych daniach v časti – Daň za užívanie verejného priestranstva za roky 2018 - 2020.

Na základe ustanovenia § 18f ods. 1 zákona č. 369/1990 o obecnom zriadení Z. z. bola vykonaná kontrola dodržiavania Všeobecne záväzného nariadenia mesta Trebišov č. 140/2015 a 164/2019 o miestnych daniach v časti – Daň za užívanie verejného priestranstva za roky 2018 - 2020.

Začiatok kontroly:

4.5.2021

Kontrolovaný subjekt:

Mesto Trebišov

Kontrolu vykonal:

Ing. Ľubomír Princík

Predmet kontroly:

Preverenie dodržiavania všeobecne záväzných opatrení o miestnych daniach v časti daň za užívanie verejného priestranstva v čase od 1.1 2018 do 31.12.2020.

Cieľ kontroly:

Zistiť súlad so zákonmi, všeobecne záväznými nariadeniami a internými predpismi Mesta Trebišov.

Kontrolované obdobie:

Roky 2018, 2019, 2020

Zistený stav:

Vyžiadané doklady

- Oznámenia (žiadosti) fyzických a právnických osôb o zámere na osobitné užívanie verejného priestranstva v meste Trebišov za obdobie od 1.1 2018 do 31.12.2020.
- Rozhodnutia správcu dane - Mesta Trebišov o vyrubení dane za užívanie verejného priestranstva v meste Trebišov za obdobie od 1.1 2018 do 31.12.2020.
- Dokumentácia o zaplatení vyrubenej dane za užívanie verejného priestranstva v meste Trebišov za obdobie od 1.1 2018 do 31.12.2020.

Zákonné ustanovenia

- Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o obecnom zriadení)
- Zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v zmysle neskorších predpisov (ďalej len zákon o miestnych daniach)
- Zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon o správe daní)
- VZN mesta Trebišov č. 140/2015 a 164/2019 o miestnych daniach

Na účely VZN mesta Trebišov č. 164/2019 o miestnych daniach sa rozumie:

- a) verejným priestranstvom – verejnosti prístupné pozemky vo vlastníctve mesta, najmä miestne komunikácie (cesty, chodníky, parkoviská), ulice, námestia, autobusové stanovišťa, detské ihriská, športoviská, trhoviská, cintoríny, verejná zeleň, parky, rekreačné priestory, korytá a nábrežia vodných tokov; verejným priestranstvom nie sú pozemky, ktoré mesto prenajalo,
- b) centrálnou mestskou zónou – ulica M. R. Štefánika od križovatky s ulicou Československej armády po križovatku s ulicou Gorkého,
- c) osobitným užívaním verejného priestranstva – umiestnenie zariadenia slúžiaceho na poskytovanie služieb, umiestnenie stavebného zariadenia, predajného zariadenia, propagačného a reklamného zariadenia, zariadenia cirkusu, zariadenia lunaparku a iných atrakcií, umiestnenie skládky, trvalé parkovanie vozidla mimo stráženého parkoviska, trvalé parkovanie vozidla mimo obytných zón a pod; osobitným užívaním verejného priestranstva nie je užívanie verejného priestranstva v súvislosti s odstránením poruchy alebo havárie rozvodov a verejných sietí.

Predmetom dane za užívanie verejného priestranstva je osobitné užívanie verejného priestranstva.

Daňovníkom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá verejné priestranstvo užíva.

Základom dane je výmera užívaného verejného priestranstva v m².

Sadzba dane za každý aj začatý m² osobitne užívaného verejného priestranstva a za každý aj začatý deň je:

- a) za vjazd motorového vozidla do pešej zóny a dočasné zotrvanie za účelom zásobovania v čase od 9.00 h do 21.00 h pre fyzické a právnické osoby

oprávnené na podnikanie (<i>daň sa vyberie za celý kalendárny rok</i>)	0,03 €
b) za trvalé parkovanie vozidla mimo obytných zón pre fyzické a právnické osoby oprávnené na podnikanie (<i>daň sa vyberie za celý kalendárny rok</i>)	0,08 €
c) za umiestnenie skládky, stavebného materiálu a stavebného zariadenia	
- pri bytových a rodinných domoch	0,15 €
- v ostatných prípadoch	0,30 €
d) za umiestnenie zariadenia cirkusu, zariadenia lunaparku a iných atrakcií	0,20 €
e) za umiestnenie propagačného a reklamného zariadenia	2,00 €
f) za umiestnenie letnej terasy	
- pevnej počas letnej sezóny (od 1.4. do 15.10.)	0,10 €
- pevnej mimo letnej sezóny (od 16.10. do 31.3.)	0,03 €
- rozoberateľnej počas letnej sezóny (od 1.4. do 15.10.)	0,10 €
- mobilnej počas letnej sezóny (od 1.4. do 15.10.)	0,07 €
g) za umiestnenie tovarov pri predaji pred prevádzkarňou	0,10 €
h) za umiestnenie predajného zariadenia (motorové vozidlá, predajné stánky, stoly) pri ambulantom predaji (predaj tovaru a poskytovanie služieb) na schválených trhovách miestach	
- v centrálnej mestskej zóne	2,00 €
- v iných častiach mesta	1,50 €
- počas konania príležitostných trhov a jarmokov v závislosti od sortimentu (<i>v prípade zmiešaného sortimentu sa použije najvyššia sadzba</i>)	
▪ potravinársky tovar	1,70 €
▪ odevy, textil, obuv	4,20 €
▪ ostatný priemyselný tovar	2,00 €
▪ služby (opravy, brúsenie a pod.)	0,20 €
▪ rýchle občerstvenie – s podávaním alkoholických nápojov	5,50 €
▪ rýchle občerstvenie – bez podávania alkoholických nápojov	4,00 €
▪ detské atrakcie (šmýkačky, preliezky, trampolíny a pod.)	0,30 €
▪ iné atrakcie (lunapark, kolotoče, strelnice a pod.)	0,50 €
▪ ukážky a predvádzanie remeselnej výroby, ľudovej a umeleckej tvorby - bez dane	
i) za umiestnenie výstavy áut	1,00 €

Daňová povinnosť vzniká dňom začatia osobitného užívania verejného priestranstva a zaniká dňom skončenia osobitného užívania verejného priestranstva.

Fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá mieni užívať verejné priestranstvo, je povinná oznámiť svoj zámer osobitného užívania verejného priestranstva správcovi dane osobne alebo písomne na Mestskom úrade Trebišov. Ak správca dane súhlasí so zámerom, vyrubí daň rozhodnutím; daňovník môže začať užívanie verejného priestranstva až po prevzatí rozhodnutia a zaplatení vyrubenej dane. Ak správca dane nesúhlasí so zámerom, oznámi svoje stanovisko písomne fyzickej osobe alebo právnickej osobe.

Daňovník je povinný po ukončení užívania verejného priestranstva uviesť užívané verejné priestranstvo do pôvodného stavu.

Správca dane oslobodzuje od dane užívanie verejného priestranstva pri kultúrnom podujatí, spoločenskom podujatí a športovom podujatí usporiadanom bez vstupného alebo ktorého celý výťažok sa použije na charitatívne alebo verejnoprospešné účely.

Daň za užívanie verejného priestranstva v podmienkach mesta Trebišov

Daň za užívanie verejného priestranstva je druhom miestnej dane podľa § 2, ods. 1, písmeno c) zákona o miestnych daniach.

Správu miestnych daní a teda aj daní za užívanie verejného priestranstva na základe § 4 ods. 3 písmeno c) zákona o obecnom zriadení, § 99 zákona o miestnych daniach a § 4 ods. 1 zákona o správe daní vykonáva obec, ktorá ich na svojom území zaviedla.

Na základe § 99, ods. 4 zákona o miestnych daniach správou miestnych daní nie je možné poveriť iné právnické alebo fyzické osoby.

Správu dane v podmienkach mesta zabezpečuje Mesto Trebišov, mestský úrad, oddelenie finančné. Kompletná evidencia dane sa vedie v elektronickej forme v informačnom systéme samosprávy – CORA GEO ISS v členení podľa daňových subjektov – fyzických a právnických osôb a podľa jednotlivých druhov dane za osobitné užívanie verejného priestranstva.

Správca dane v súlade s § 36 zákona o správe daní vykonáva vyhľadávaciu činnosť na zistenie neprihlásených a neregistrovaných daňových subjektov osobitne užívajúcich verejné priestranstvá. V súčinnosti s mestskou políciou sa kontrolujú hlavne povolenia na ambulatný predaj na vyhradených miestach, umiestnenie tovaru pred prevádzkou, dočasné umiestnenie skládok, stavebného materiálu a stavebných zariadení, vjazd vozidiel zásobovania do pešej zóny a pod.

Výmery dane za užívanie verejného priestranstva sa vydávajú v súlade so zákonnými predpismi formou rozhodnutí, ktoré sú doručované daňovým subjektom do vlastných rúk. K rozhodnutiam sú pripojené doručky a je vyznačená právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodnutí.

Tabuľka výberu všetkých druhov dane za verejné priestranstvá za roky 2018 – 2020 (v €):

Rok	Saldo	Výmer dane	Úhrada dane	Odpis	Vratka	Konc. stav	Preplatky	Nedoplatky
2018	206,45	36 846,73	33 187,91	4 125,37	-405,00	144,90	-515,30	660,20
2019	144,90	31 689,49	28 841,59	3 273,60	-168,50	-112,30	-559,60	447,30
2020	-112,30	9 350,59	9 402,62	4,00	-17,50	-150,23	-696,85	546,62

Príjmy Mesta Trebišov všetkých druhov dane za užívanie verejného priestranstva predstavovali sumy od 33 187,73 € v roku 2018 až 9 402,62 € v roku 2020. Pokles príjmov dane v roku 2020 bol spôsobený najmä výpadkom príjmov dane za umiestnenie predajného zariadenia počas príležitostných trhov, jarmokov a športových podujatí a pri ambulatnom predaji z dôvodu karanténnych obmedzení súvisiacich s pandémiou COVID 19 a zákazu verejných podujatí.

Tabuľka výberu dane za vjazd motorového vozidla do pešej zóny za roky 2018 – 2020 (v €):

Rok	Počet rozhodnutí	Výmer dane	Úhrada dane	Preplatky	Nedoplatky
2018	6	799,10	799,10	0,00	0,00
2019	3	410,61	410,61	0,00	0,00
2020	6	823,50	960,75	-137,25	0,00

Daň za vjazd motorového vozidla do pešej zóny a dočasné zotrvanie za účelom zásobovania v čase od 9.00 h do 21.00 h pre fyzické a právnické osoby oprávnené na podnikanie správca dane vyberá v súlade s platným VZN za celý kalendárny rok.

Právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodnutí je v rokoch 2018 a 2019 vyznačená priamo na dokumentoch. V roku 2020 je doložka právoplatnosti a vykonateľností spojená s elektronickým úradným dokumentom.

Pri jednotlivých rozhodnutiach o vyrubení dane chýba vyznačenie základnej finančnej kontroly.

Tabuľka výberu dane za trvalé parkovanie vozidla mimo obytných zón za roky 2018 – 2020 (v €):

Rok	Počet rozhodnutí	Výmer dane	Odpis	Úhrada dane	Preplatky	Nedoplatky
2018	2	730,00	0,00	730,00	0,00	0,00
2019	4	1.794,00	1064,00	730,00	0,00	0,00
2020	2	732,00	0,00	732,00	0,00	0,00

Užívanie verejného priestranstva za trvalé parkovanie vozidla mimo obytných zón posledné tri roky využívajú len dve firmy, ktoré majú pridelené vyhradené parkovacie miesta na Ul. T. G. Masaryka. V roku 2019 o trvalé parkovanie žiadali aj ďalšie dve spoločnosti, no svoje požiadavky na pridelenie parkovacieho miesta zrušili späťvzatím žiadostí.

Výber dane za trvalé parkovanie vozidiel mimo obytných zón je v súlade s platným VZN o miestnych daniach, je účtovaná celoročná sadzba podľa stanovenej sadzby dane.

Právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodnutí je v rokoch 2018 a 2019 vyznačená priamo na dokumentoch. V roku 2020 je doložka právoplatnosti a vykonateľností spojená s elektronickým úradným dokumentom.

Pri jednotlivých rozhodnutiach o vyrubení dane chýba vyznačenie základnej finančnej kontroly.

Tabuľka výberu dane za umiestnenie skládky, stavebného materiálu a stavebného zariadenia za roky 2018 – 2020 (v €):

Rok	Počet rozhodnutí	Výmer dane	Úhrada dane	Preplatky	Nedoplatky
2018	34	4.185,15	3.538,65	0,00	646,50
2019	35	3.307,20	2.897,70	0,00	409,50
2020	23	3.896,40	3.896,40	0,00	0,00

Platiteľmi najväčšieho podielu dane za umiestnenie skládky, stavebného materiálu a stavebného zariadenie sú najmä stavebné firmy, ktoré využívajú verejné priestranstvá pri rekonštrukcií bytových domov, obchodných prevádzok a pod. Menším podielom sa na platení tohto druhu dane podieľajú súkromné osoby a to najmä za umiestnenie skládky stavebného materiálu, či stavebného odpadu na verejných priestranstvách.

Nedoplatky stavebných firiem za túto daň z rokov 2018 a 2019 boli uhradené v plnej výške v roku 2020.

Sadzby dane sú v rozhodnutiach určené v súlade s platným VZN o miestnych daniach a to za umiestnenie skládky, či stavebného zariadenia pri bytových a rodinných domoch – 0,15 €/m²/deň a v ostatných prípadoch – 0,30 €/m²/deň.

Právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodnutí je v rokoch 2018 a 2019 vyznačená priamo na dokumentoch. V roku 2020 je doložka právoplatnosti a vykonateľností spojená s elektronickým úradným dokumentom.

Pri jednotlivých rozhodnutiach o vyrubení dane chýba vyznačenie základnej finančnej kontroly.

Tabuľka výberu dane za umiestnenie propagačného a reklamného zariadenia za roky 2018 – 2020 (v €):

Rok	Počet rozhodnutí	Výmer dane	Úhrada dane	Preplatky	Nedoplatky
2018	17	556,00	565,00	0,00	0,00
2019	20	858,00	858,00	0,00	0,00
2020	6	50,00	50,00	0,00	0,00

V roku 2020 vplyvom pandémie ochorenia COVID 19 bol nižší aj výber dane za umiestnenie propagačného a reklamného zariadenia.

Výber dane je v súlade s platným VZN o miestnych daniach.

Právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodnutí je v rokoch 2018 a 2019 vyznačená priamo na dokumentoch. V roku 2020 je doložka právoplatnosti a vykonateľnosti spojená s elektronickým úradným dokumentom.

Pri jednotlivých rozhodnutiach o vyrubení dane chýba vyznačenie základnej finančnej kontroly.

Tabuľka výberu dane za umiestnenie letnej terasy za roky 2018 – 2020 (v €):

Rok	Počet rozhodnutí	Výmer dane	Úhrada dane	Preplatky	Nedoplatky
2018	14	3.139,08	3.139,08	0,00	0,00
2019	11	2.581,88	2.581,88	0,00	0,00
2020	13	2.554,39	2.045,57	0,00	508,82

Keďže aj počas pandémie ochorenia COVID 19 bolo prevažnú časť roka 2020 povolené prevádzkovať letných terás a to aj na úkor vnútorných priestorov prevádzok, výber dane za umiestnenie letných terás nebol oproti predchádzajúcim rokům podstatne znížený.

Nedoplatky za túto daň v roku 2020 vo výške 508,82 € spôsobili dva podnikateľské subjekty, ktoré požadovali zníženie dane za umiestnenie letnej terasy (v jednom prípade trvalej), nakoľko nemohli terasu prevádzkovať v plnom rozsahu. Mesto Trebišov v dôsledku pandémie znížilo nájomné za mestské priestory aj u týchto subjektov, znižovať alebo odpúšťať dane za užívanie verejného priestranstva však nie je možné.

Výber dane za umiestnenie letných terás je v súlade s platným VZN o miestnych daniach.

Právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodnutí je v rokoch 2018 a 2019 vyznačená priamo na dokumentoch. V roku 2020 je doložka právoplatnosti a vykonateľnosti spojená s elektronickým úradným dokumentom.

Pri jednotlivých rozhodnutiach o vyrubení dane chýba vyznačenie základnej finančnej kontroly.

Tabuľka výberu dane za umiestnenie tovarov pri predaji pred prevádzkarňou za roky 2018 – 2020 (v €):

Rok	Počet rozhodnutí	Výmer dane	Úhrada dane	Preplatky	Nedoplatky
2018	35	816,30	807,10	0,00	9,20
2019	25	855,70	994,70	-89,00	0,00
2020	24	603,30	603,30	0,00	0,00

Rozhodnutia na vyrubenie dane za umiestnenie tovarov pri predaji pred prevádzkarňou sú v súlade s platným VZN o miestnych daniach.

Právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodnutí je v rokoch 2018 a 2019 vyznačená priamo na dokumentoch. V roku 2020 je doložka právoplatnosti a vykonateľností spojená s elektronickým úradným dokumentom.

Pri jednotlivých rozhodnutiach o vyrubení dane chýba vyznačenie základnej finančnej kontroly.

Tabuľka výberu dane za umiestnenie predajného zariadenia pri ambulantom predaji za roky 2018 – 2020 (v €):

Rok	Počet rozhodnutí	Výmer dane	Úhrada dane	Preplatky	Nedoplatky
2018	85	2 376,00	2 371,50	0,00	4,50
2019	60	853,00	853,00	0,00	0,00
2020	28	691,00	691,00	0,00	0,00

Rozhodnutia na vyrubenie dane za umiestnenie predajného zariadenia pri ambulantom predaji sú v súlade s platným VZN o miestnych daniach. Sadzby dane sú určené správne a to v centrálnej mestskej zóne – 2,00 €/m²/deň a v iných častiach mesta (napr. trhovú miesto pred ŠH na Komenského ul.) – 1,50 €/m²/deň.

Právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodnutí je v rokoch 2018 a 2019 vyznačená priamo na dokumentoch. V roku 2020 je doložka právoplatnosti a vykonateľností spojená s elektronickým úradným dokumentom.

Pri jednotlivých rozhodnutiach o vyrubení dane chýba vyznačenie základnej finančnej kontroly.

Tabuľka výberu dane za umiestnenie predajného zariadenia počas konania príležitostných trhov, jarmokov a športových podujatí za roky 2018 – 2020 (v €):

Rok	Počet rozhodnutí	Výmer dane	Úhrada dane	Preplatky	Nedoplatky
2018	354	24 245,10	24 612,00	-366,90	0,00
2019	349	21 029,10	21 123,30	-132,00	37,80
2020	0	0,00	0,00	0,00	0,00

Najväčší podiel zo všetkých druhov dane za osobitné užívanie verejného priestranstva v podmienkach mesta Trebišov tvoria dane za umiestnenie predajného zariadenia počas konania príležitostných trhov, jarmokov a športových podujatí. V rokoch 2018 – 2019 príjmy Mesta z tejto dane boli cez 20.000 € za rok. Rok 2020 a pandémia COVID 19 znamenala úplný prepád príjmov z tejto dane, nakoľko verejné podujatia neboli takmer celý rok povolené.

Najvyššie príjmy pri tejto dani tvorili v rokoch 2018 a 2019 príjmy za umiestnenie predajných zariadení pri príležitosti konania jarných a jesenných trhov.

Výber dane za umiestnenie predajného zariadenia počas konania príležitostných trhov, jarmokov a športových podujatí je v súlade s platným VZN o miestnych daniach. Sadzby v jednotlivých rozhodnutiach sú určené správne podľa sortimentu jednotlivých tovarov alebo druhu poskytovanej služby.

V rozhodnutiach za roky 2018 a 2019 nie je vyznačená právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodnutí. Správca dane to zdôvodňuje tým, že poplatky za dane za umiestnenie predajného zariadenia sa vyberali priamo počas konania trhov, jarmokov a iných akcií a tým nevznikli nedoplatky.

Pri jednotlivých rozhodnutiach o vyrubení dane chýba vyznačenie základnej finančnej kontroly.

Vymáhanie nedoplatkov dane za užívanie verejného priestranstva

Pri jednotlivých druhoch dane za užívanie verejného priestranstva správca dane eviduje len malé nedoplatky. Obyčajne sú to nedoplatky stavebných firiem za umiestnenie stavebných materiálov a stavebných zariadení pri rekonštrukciách hlavne bytových domov. Stavebné firmy tieto nedoplatky spravidla za krátky čas vyrovnajú. Ku koncu roka 2020 tak pri tejto dani neboli žiadne nedoplatky.

Správca dane k 31.12.2020 eviduje nedoplatky za umiestnenie letnej terasy a to u dvoch podnikateľských subjektov, ktoré dlhujú 75,60 € a 433,22 €, t. j. spolu 508,82 €.

Mesto Trebišov ako správca dane za užívanie verejného priestranstva využíva na zabezpečenie úhrad nedoplatkov dane najmä výzvy na zaplatenie nedoplatkov. Využívanie iných spôsobov vymáhania nedoplatkov pri tomto druhu miestnych daní (pokuty, úroky z o meškania, exekučné konania) nebolo potrebné za posledné roky použiť.

Záver – zistené nedostatky:

1. Nedoplatky dane za užívanie verejného priestranstva sú za kontrolované roky nízke, a sú to najmä nedoplatky dvoch podnikateľských subjektov z roku 2020 za užívanie letných terás v celkovej výške 508,82 €.
2. Pri rozhodnutiach o vyrubení dane za užívanie verejného priestranstva chýba vyznačenie základnej finančnej kontroly, čo je v rozpore s § 7, ods. 1 a 2 zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Orgán verejnej správy má povinnosť základnou finančnou kontrolou overovať súlad každej finančnej operácie alebo jej časti, ktorou je príjem, poskytnutie alebo použitie verejných financií, právny úkon alebo iný úkon majetkovej povahy.

Odporúčania:

- Odporúčam riešiť vymáhanie nedoplatkov za užívanie verejného priestranstva čo najskôr po uplynutí doby splatnosti, vzhľadom na to, že časom vymožitelnosť platieb klesá.
- U dodávateľa dokumentačného informačného systému samosprávy – CORA GEO s. r. o. odporúčam preveriť možnosti elektronického výkonu základnej finančnej kontroly.
- Odporúčam zverejniť na internetovej stránke mesta Trebišov editovateľné tlačivá – oznámenie zámeru osobitného užívania verejného priestranstva, najmä pri dani za umiestnenie skládky, stavebného materiálu a stavebného zariadenia, ďalej pri dani za umiestnenie predajného zariadenia pri ambulantom predaji a dani za umiestnenie tovaru pri predajni.

Lehoty pre kontrolovaný subjekt:

Návrh správy z kontroly predložený dňa 9.8.2021.

Lehota na podanie námietok k zisteným nedostatkom – do 20.8.2021.

Lehota na predloženie písomného zoznamu opatrení prijatých na nápravu nedostatkov zistených pri kontrole a odstránení príčin ich vzniku – do 31.12.2021.

Lehota na splnenie prijatých opatrení na nápravu nedostatkov zistených pri kontrole – do 31.3.2022.

Lehota na predloženie dokumentácie preukazujúcej splnenie prijatých opatrení – do 30.4.2022.

Námietky k návrhu správy a k návrhu lehôt neboli podané.

V Trebišove, dňa 24.8.2021

Ing. Ľubomír Princík
hlavný kontrolór mesta